

DATALOGISK INSTITUT, AARHUS UNIVERSITET

Det Naturvidenskabelige Fakultet
EKSAMEN
Grundkurser i Datalogi
Algoritmer og Datastrukturer 1 (2003-ordning)
Antal sider i opgavesættet (incl. forsiden): 13 (tretten)
Eksamensdag: Mandag den 6. august 2007, kl. 9.00-11.00
Eksamenslokale: Åbogade 34, Benjaminbygning, indgang B
Tilladte medbragte hjælpemidler: Alle sædvanlige hjælpemidler (lærebøger, notater, lommeregner). Computer må ikke medbringes.
Materiale der udleveres til eksaminanden:

Årskort _____

Navn _____

Skriftlig Eksamen
Algoritmer og Datastrukturer 1 (2003-ordning)

Datalogisk Institut
Aarhus Universitet

Mandag den 6. august 2007, kl. 9.00-11.00

Dette eksamenssæt består af en kombination af små skriftlige opgaver og multiple-choice-opgaver. Opgaverne besvares på opgaveformuleringen **som afleveres**.

For hver opgave er angivet opgavens andel af det samlede eksamenssæt.

For multiple-choice-opgaver gælder følgende. Hvert delspørgsmål har præcist et svar. For hvert delspørgsmål, kan du vælge ét svar ved at afkrydse den tilsvarende rubrik. Et multiple-choice-delspørgsmål bedømmes som følgende:

- Hvis du sætter kryds ved det rigtige svar, får du 1 point.
- Hvis du ikke sætter nogen krydser, får du 0 point.
- Hvis du sætter kryds ved et forkert svar, får du $-\frac{1}{k-1}$ point, hvor k er antal svarmuligheder.

For en multiple-choice-opgave med vægt $v\%$ og med n delspørgsmål, hvor du opnår samlet s point, beregnes din besvarelse af multiple-choice-opgaven som:

$$\max \left\{ 0, \frac{s}{n} \right\} \cdot v \%$$

Opgave 1 (4%)

	Ja	Nej
$4n^8$ er $O(8 \cdot 4^n)$?	☐	☐
$4^{n/2}$ er $O(2^n)$?	☐	☐
$(\log n)/n^3$ er $O(1)$?	☐	☐
$n^2 + 3^n$ er $O(2^n)$?	☐	☐
$\sqrt{n} \cdot \log n$ er $O(n)$?	☐	☐

Opgave 2 (4%)

Opskriv følgende funktioner efter stigende orden med hensyn til O -notationen:

$$\begin{aligned} &(\sqrt{n})^{\log n} \\ &\sqrt{n}/\log n \\ &1/(n^2) \\ &n^7 \\ &42n \end{aligned}$$

Svar: _____

Opgave 3 (4%)

Angiv for hver af nedenstående algoritmer udførelstiden som funktion af n i O -notation.

Algoritme Loop1(n)
 $x \leftarrow 0$
for $i \leftarrow 1$ **to** n **do**
  for $j \leftarrow 1$ **to** n **do**
    for $k \leftarrow 1$ **to** n **do**
       $x \leftarrow x + 1$

Algoritme Loop1(n)
 $x \leftarrow 0$
for $i \leftarrow 1$ **to** n **do**
  for $j \leftarrow 1$ **to** i **do**
    for $k \leftarrow j$ **to** n **do**
       $x \leftarrow x + 1$

Algoritme Loop3(n)
 $i \leftarrow 1$
while $i \leq n$ **do**
   $j \leftarrow 1$
  while $j \leq n$ **do**
     $k \leftarrow 1$
    while $k \leq n$ **do**
       $k \leftarrow k + 1$
     $j \leftarrow j * 2$
   $i \leftarrow i * 2$

Svar Loop1: _____

Svar Loop2: _____

Svar Loop3: _____

Opgave 4 (4%)

Angiv for hver af nedenstående algoritmer udførelstiden som funktion af n i O -notation.

Algoritme Loop1(n)

```

 $i \leftarrow n$ 
 $j \leftarrow 1$ 
while  $i \geq 1$  do
     $k \leftarrow n$ 
     $l \leftarrow 1$ 
    while  $k \geq 1$  do
         $l \leftarrow l + 1$ 
         $k \leftarrow k - l$ 
     $j \leftarrow j + 1$ 
     $i \leftarrow i - j$ 
    
```

Algoritme Loop2(n)

```

 $i \leftarrow 1$ 
while  $i \leq n$  do
     $k \leftarrow 1$ 
     $l \leftarrow 1$ 
    while  $k \leq n$  do
         $l \leftarrow l + 1$ 
         $k \leftarrow k + l$ 
     $i \leftarrow i * 2$ 
    
```

Algoritme Loop3(n)

```

 $i \leftarrow 1$ 
 $j \leftarrow 1$ 
while  $i \leq n$  do
     $i \leftarrow i * 2$ 
    while  $j < i$  do
         $j \leftarrow j + 1$ 
    
```

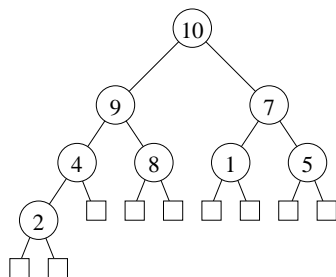
Svar Loop1: _____

Svar Loop2: _____

Svar Loop3: _____

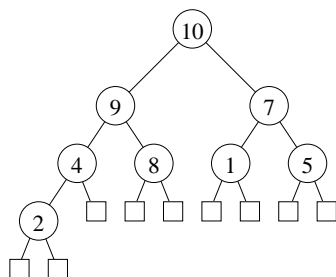
Opgave 5 (4%)

Tegn hvordan nedenstående binære max-heap ser ud efter indsættelse af elementet 13.

Svar: _____

Tegn hvordan nedenstående binære max-heap ser ud efter en heap-extract-max operation.

Svar: _____

Opgave 6 (4%)

Tegn den binære max-heap efter indsættelse af elementerne 1, 7, 2, 6, 3, 4, 5 i den givne rækkefølge, startende med den tomme heap.

Svar: _____

Opgave 7 (4%)

Angiv hvordan nedenstående array ser ud efter anvendelsen af build-max-heap for arrayet.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
7	2	3	9	4	1	10	11	5	8	6	13	12

Svar: _____

Opgave 8 (4%)

Betragt en binær max-heap med n forskellige elementer. Angiv hvilke af følgende udsagn er sande.

	Ja	Nej
Det mindste element kan findes i tid $O(1)$	☐	☐
Det største element kan findes i tid $O(\log n)$	☐	☐
Højden af en binær max-heap er $\lceil \log n \rceil$	☐	☐
Det næststørste og tredje største element er børn af roden	☐	☐
Man kan søge efter et element x i tid $O(\log n)$	☐	☐

Opgave 9 (4%)

Hvad er udførelstiden for indsættelse af følgende sekvens af n elementer i nedenstående datastrukturer? Det antages at elementerne indsættes enkeltvis i den givne rækkefølge.

a) $1, 2, 3, \dots, n - 1, n$

a) Ubalanceret søgetræ	Svar: _____
b) Rød-sort søgetræ	Svar: _____
c) Heap	Svar: _____
d) Stak	Svar: _____

Opgave 10 (4%)

Betragt radix-sort anvendt på nedenstående liste af tal ($d = 4$, $k = 10$). Angiv den delvist sorterede liste efter at radix-sort har sorteret tallene efter de to mindst betydende cifre.

4569 1778 8327 4353 9913 4227 4469

Svar: _____

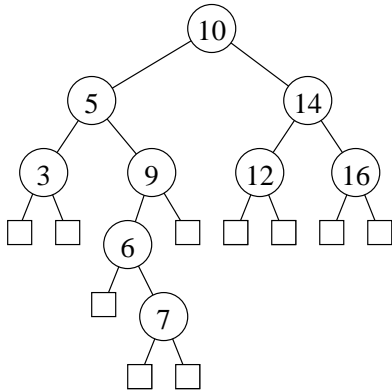
Opgave 11 (4%)

Angiv alle mulige binære max-heaps for mængden $\{1, 3, 5, 7\}$.

Svar: _____

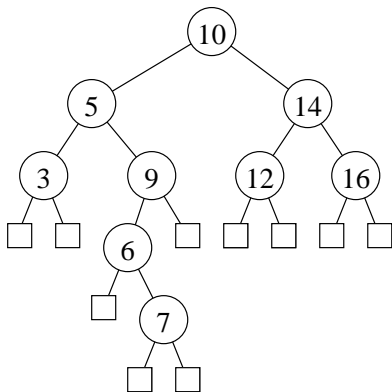
Opgave 12 (4%)

Tegn hvordan nedenstående ubalancerede binære søgetræ ser ud efter indsættelse af elementet 11.

Svar: _____

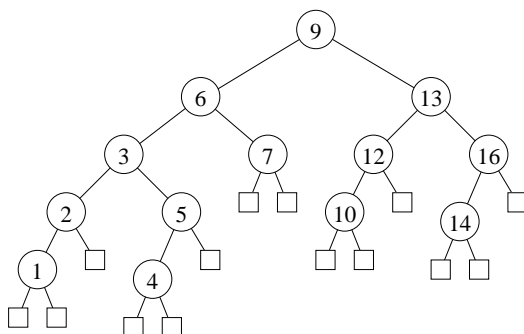
Tegn hvordan nedenstående ubalancerede binære søgetræ ser ud efter slettelse af elementet 10.

Svar: _____

Opgave 13 (4%)

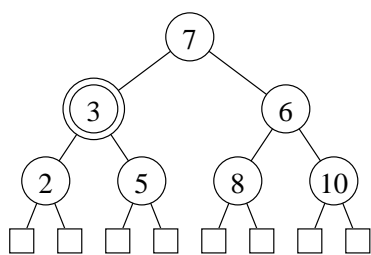
Angiv hvorledes knuderne i nedenstående binære søgetræ kan farves røde og sorte, således at det resulterende træ er et lovligt rød-sort træ.

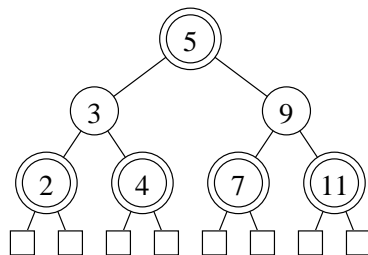
Svar: _____

Opgave 14 (4%)

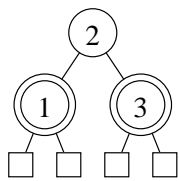
Angiv for hvert af nedenstående træer om det er et lovligt søgetræ, et lovligt rød-sort søgetræ, eller ingen af delene (dobbeltcirkler angiver røde knuder).

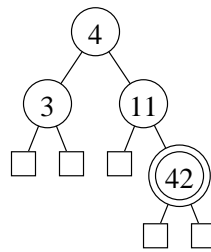
a)

b)

c)

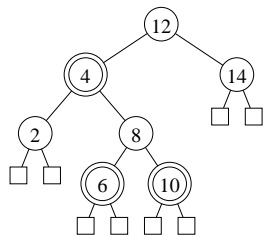

d)

	Rød-sort søgetræ	Søgetræ, men ikke rød-sort	Ikke et søgetræ
a)	☐	☐	☐
b)	☐	☐	☐
c)	☐	☐	☐
d)	☐	☐	☐

Opgave 15 (4%)

Tegn hvordan nedenstående rød-sort træ (dobbeltcirkler angiver røde knuder) ser ud efter indsættelse af elementet 7.

Svar: _____

Opgave 16 (4%)

Tegn en hashtabel hvor der anvendes kædede lister til at håndtere kollisioner, når hash-funktionen er $h(k) = k * 3 \text{ mod } 6$ og der indsættes elementerne 1, 2, 3, 4, 5 og 6 i den givne rækkefølge.

Svar: _____

Opgave 17 (4%)

Tegn hvordan en hashtabel der anvender *linear probing* ser ud efter at elementerne 2, 7, 6, 10, 11, 1, 4, og 3 indsættes i den givne rækkefølge, når hashfunktionen er $h(k) = 2 * k \text{ mod } 9$.

0	1	2	3	4	5	6	7	8

Svar: _____

Opgave 18 (4%)

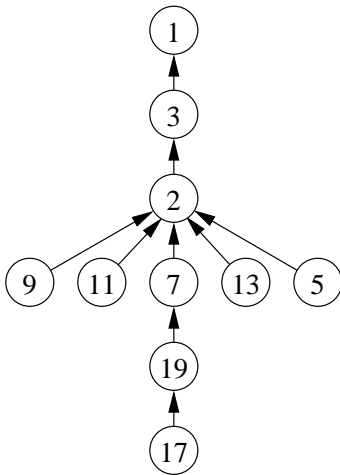
I nedenstående hashtabel er der anvendt *linear probing* med hashfunktionen $h(k) = k \text{ mod } 11$. Tegn hvordan hashtabellen kan se ud efter at 4 slettes.

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
			14	4	15	6	3	17		

Svar: _____

Opgave 19 (4%)

Tegn hvordan nedenstående union-find datastruktur ser ud efter FIND(19), når der anvendes stikomprimering.

Svar: _____

Opgave 20 (4%)

Hvor lang tid tager det at slette det største element fra:

a) et rød-sort søgetræ	Svar: _____
b) en min-heap	Svar: _____
c) en usorteret cyclisk dobbelt kædet liste	Svar: _____
d) en sorteret cyclisk dobbelt kædet liste	Svar: _____

Transitionssystem DownSum
Konfigurationer: $\{[i, n, s] \mid i, n, s \geq 0\}$
 $[i, n, s] \triangleright [i - 1, n, s + 2i - 1] \quad \mathbf{if} \quad i \geq 1$

Opgave 21 (4%)

For hvert af nedenstående udsagn, angiv om de er en invariant for ovenstående transitionssystem DownSum. Startkonfigurationen antages at være $[n, n, 0]$ hvor $n \geq 0$.

	Ja	Nej
$i \leq n$	☐	☐
$s \geq n$	☐	☐
$i - s \geq 0$	☐	☐
$s = i^2$	☐	☐
$s = n^2 - i^2$	☐	☐

Opgave 22 (4%)

For hver af nedenstående funktioner, angiv om de er en termineringsfunktion for ovenstående transitionssystem DownSum.

	Ja	Nej
$\mu(i, n, s) = i$	☐	☐
$\mu(i, n, s) = n - i$	☐	☐
$\mu(i, n, s) = s$	☐	☐
$\mu(i, n, s) = n^2 - s$	☐	☐
$\mu(i, n, s) = n^2 - i^2 - s$	☐	☐

Algoritme Loop(n)

Inputbetingelse : heltal $n \geq 1$

Outputkrav : –

Metode : $i \leftarrow 0$;

$j \leftarrow 0$;

$\{I\}$ **while** $i < n$ **or** $j < n$ **do**
    if $i < j$ **do** $i \leftarrow i + 2$;
    else $j \leftarrow j + 3$

Opgave 23 (4%)

For hver af nedenstående udsagn, angiv om de er en invariant I for ovenstående algoritme Loop.

	Ja	Nej
$i \leq n$	☐	☐
$j \geq i - 1$	☐	☐
$i + j \leq 2n + 3$	☐	☐
$\min\{i, j\} \leq n + 1$	☐	☐
$i * j \leq n^2$	☐	☐

Opgave 24 (4%)

For hver af nedenstående funktioner, angiv om de er en termineringsfunktion for ovenstående algoritme Loop.

	Ja	Nej
$\mu(i, j, n) = n - i$	☐	☐
$\mu(i, j, n) = 2n + 3 - i - j$	☐	☐
$\mu(i, j, n) = j - i$	☐	☐
$\mu(i, j, n) = n^2 - i^2 - j^2$	☐	☐
$\mu(i, j, n) = i^2 - j^2$	☐	☐

Opgave 25 (4%)

Nedenstående algoritme beregner n^2 for et heltal $n \geq 0$. For at vise gyldigheden af algoritmen skal I_i og I_s være invarianter omkring variablerne i og s . Angiv invarianter hvormed gyldigheden af algoritmen kan bevises (bevis for invarianterne kræves ikke). Det antages at n ikke kan ændres af algoritmen.

```
Algoritme Square( $n$ )  
Inputbetingelse : Heltal  $n \geq 0$   
Outputkrav      :  $s = n^2$   
Metode          :  $s = 0$ ;  
                  $i = 1$ ;  
                  $\{I_i \wedge I_s\}$  while  $i \leq n$  do  
                    $s \leftarrow s + i$ ;  
                    $i \leftarrow i + 1$ ;  
                  $s \leftarrow 2 * s - n$ 
```

Svar I_i : _____

Svar I_s : _____

For at kunne bevise at algoritmen terminerer, kræves en passende termineringsfunktion. Angiv en termineringsfunktion (bevis for at termineringsfunktionen har de nødvendige egenskaber kræves ikke).

Svar μ : _____